ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการตำรวจ : ศึกษากรณี กองบังคับการกองปราบปราม

ร้อยตำรวจเอกยุทธภูมิ ปั้นลายนาก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต
สาขาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2541
ISBN 974-331-794-5
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTORS AFFECTING DISCIPLINARY OFFENCES COMMITTED BY POLICE OFFICERS: A CASE STUDY OF CRIME SUPPRESSION DIVISION

Police Captian Yutthapoom Panlainak

A Thesis Submitted in Patial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Sociology
Department of Sociology and Anthropology
Graduate School
Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-331-794-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ โดย ภาควิชา อาจารย์ที่ปรึกษา	ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการตำรวจ ศึกษากรณีกองบังคับการกองปราบปราม ร้อยตำรวจเอก ยุทธภูมิ ปั้นลายนาค สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา		
อาจารยทปรกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.นิเทศ ตินณะกุล		
บัณฑิควิทยาลั	้ย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง		
ของการศึกษาตามหลัก	สูตรปริญญามหาบัณฑิต		
	คณบคีบัณฑิตวิทยาลัย (ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุติวงศ์)		
คณะกรรมการสอบวิท	คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		
	ประธานกรรมการ (รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ)		
	อาจารย์ที่ปรึกษา		
	ยางารยาบริกษา (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.นิเทศ ตินณะกุล)		

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. บุญยง ซึ่นสุวิมล)

ยุทธภูมิ ปั้นลายนาค, ร.ต.อ. : ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการ ตำรวจ : ศึกษากรณีกองบังคับการปราบปราม (FACTORS AFFECTING DISCIPLINARY OFFENCES COMMITTED BY POLICE OFFICERS : A CASE STUDY OF CRIME SUPPRESSION DIVISION) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.คร.นิเทศ ตินณะกุล, 127 หน้า.

ISBN 974-331-794-5

วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลทำให้ข้าราชการตำรวจมีการกระทำผิด ทางวินัย, เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของข้าราชการตำรวจที่มีการกระทำผิดทางวินัย, เพื่อศึกษาหาแนวทางหรือ มาตราการในการแก้ไขการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการตำรวจ โดยศึกษาเฉพาะข้าราชการตำรวจ ที่ สังกัด กองบังคับการกองปราบปราม การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้มีสมมติฐานคังต่อไปนี้

- 1. ข้าราชการตำรวจที่มีระดับตำแหน่งต่ำ จะกระทำผิดทางวินัยมากกว่าข้าราชการตำรวจที่มี ระดับตำแหน่งสูง
- 2. ข้าราชการตำรวจที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติราชการมาก จะกระทำผิดทางวินัยมากกว่า ข้าราชการตำรวจที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติราชการน้อย
  - 3. ข้าราชการตำรวจที่มีรายได้ต่ำจะกระทำผิดทางวินัยมากกว่า ข้าราชการตำรวจที่มีรายได้สูง
  - 4. ข้าราชการตำรวจที่มีอายุมาก จะกระทำผิดทางวินัยมากกว่าข้าราชการตำรวจที่มีอายุน้อย
- 5. ข้าราชการตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่ำจะกระทำผิดทางวินัยมากกว่าข้าราชการตำรวจที่มี ระดับการศึกษาสูง
- 6. ข้าราชการตำรวงที่เคยกระทำผิดมาก่อนจะกระทำผิดทางวินัยมากกว่าข้าราชการตำรวงที่ไม่ เคยกระทำผิด
- 7. ข้าราชการตำรวจที่ยึดถือทางวัตถุเป็นหลักจะกระทำผิดทางวินัยมากกว่า ข้าราชการตำรวจที่ ไม่ยึดถือทางวัตถุ
- 8. ข้าราชการตำรวจที่มีอำนาจมาก จะกระทำผิดทางวินัยมากกว่าข้าราชการตำรวจที่มีอำนาจ น้อย

ผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 2 และข้อ 4

1	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	apr. S
ภาควิชา สาขาวิชา	สังคมวิทยา	ลายมือชื่อผลิต
ปีการศึกษา	2541	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

คำชี้แลงการพิมพ์ต้นฉบับบ**ทคัดย่อวิทยานิพน**ธ์

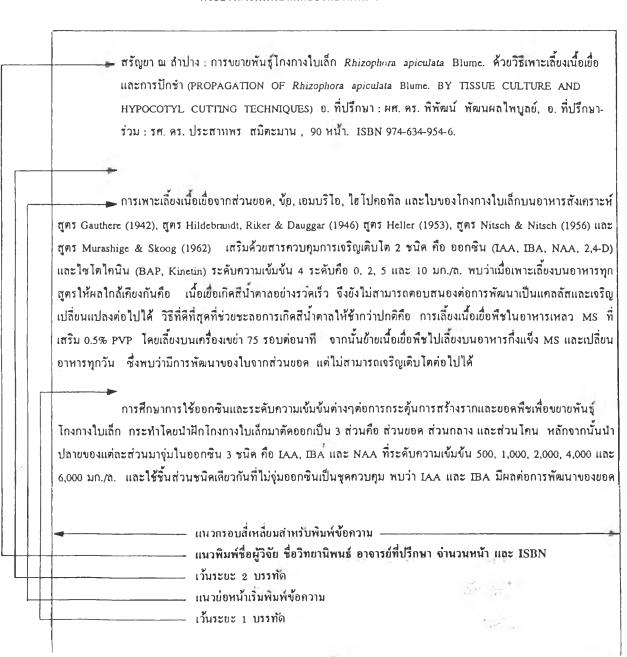
ให้ปฏิบัติดังนี้

- พิมพ์บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ ความยาวไม่เกิน 1 หน้า ลงในกรอบสีเขียวด้านหลังของกระดาษแบบพิมพ์บทคัดย่อฯ ที่บัณฑิตวิทยาลัยจะมอบ ให้เพียงแผ่นเดียวเท่านั้น (ดูตัวอย่างข้างล่าง)
- 2. ถ่ายสำเนาบทคัดย่อฯ ที่พิมพ์เสร็จแล้ว ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เรียงไว้หน้าบทคัดย่อของดันฉบับวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ทุกเล่ม
- 3. ส่งกระดาษแบบพิมพ์บทคัดย่อฯ (ซึ่งได้พิมพ์บทคัดย่อฯ เรียบร้อยแล้ว) พร้อมด้วยสำเนา 1 ชุด ที่งานมาตรฐานการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย ในวันส่งดันฉบับวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ข้อแนะนำ

- 1. เพื่อป้องกันการผิดพลาดหรือซำรุด นิสิตควรทดลองพิมพ์ บทคัดย่อฯ ในกระดาษ A4 ซึ่งดีกรอบเท่าตัวอย่างให้ถูกต้องก่อนพิมพ์ลงด้านหลัง ของกระดาษแบบพิมพ์บทคัดย่อ
- 2. การพิมพ์ ชื่อผู้วิจัย ชื่อเรื่องภาษาไทย-อังกฤษ ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา จำนวนหน้า การเว้นระยะ การเว้นบรรทัด ให้ดูตัวอย่างข้างล่าง (ชื่อ ยศ ให้พิมพ์ต่อท้ายชื่อสกุลของผู้วิจัยคั้นด้วยเครื่องหมายจุลภาค *,*)

ตัวอย่างการพิมพ์บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาไทย

#081151524 : MAJOR SOCIOLOGY AND ANTHROPOLOGY

KEY WORD: DISCIPLINARY OFFENCES COMMITTED / POLICE OFFICERS

POL. CAPT. YUTTAPOOM PANLAINAK: FACTORS AFFECTING DISCIPLINARY OFFENCES COMMITTED BY POLICE OFFICERS: A CASE STUDY OF CRIME SUPPRESSION DIVISION. THESIS ADVISOR: ASSIT. PROF.DR. NITHET TINNAKUL, 127 PP. ISBN. 974-331-794-5

The purpose of this research was to study factors affecting disciplinary offences committed by police officers, to study general conditions affecting disciplinary offences committed by police officers and to find the ways or measures to solve the problems; especially among police officers at Crime Suppression Division.

The hypotheses of this research were as follow:

- 1. Police officers in lower Rank tended to commit disciplinary offences more than those in higher Rank
- 2. Police officers who worked longer tended to commit disciplinary offences more than those who worked shorter
- 3. Police officers who had lower income tended to commit disciplinary offences more than those who had higher income.
- 4. Police officers who had older tended to commit disciplinary offences more than those who were younger.
- 5. Police officers who had lower education educated tended to commit disciplinary offences more than those who had higher education.
- 6. Police officers who were committed disciplinary offences tended to commit more disciplinary offences more than those who never committed.
- 7. Police officers who believed in materialism. tended to commit disciplinary offences more than those who were not materialism.
- 8. Police officers who had more power tend to commit disciplinary offences more than those who had less power.

The finding of this research were in accordance with every hypotheses except number two and four.

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	ms
ภาควิชาสังคมวิทยา	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา2541	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา มิน กับ
ปีการศึกษา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

คำชี้แจงการพิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพน**ธ์**

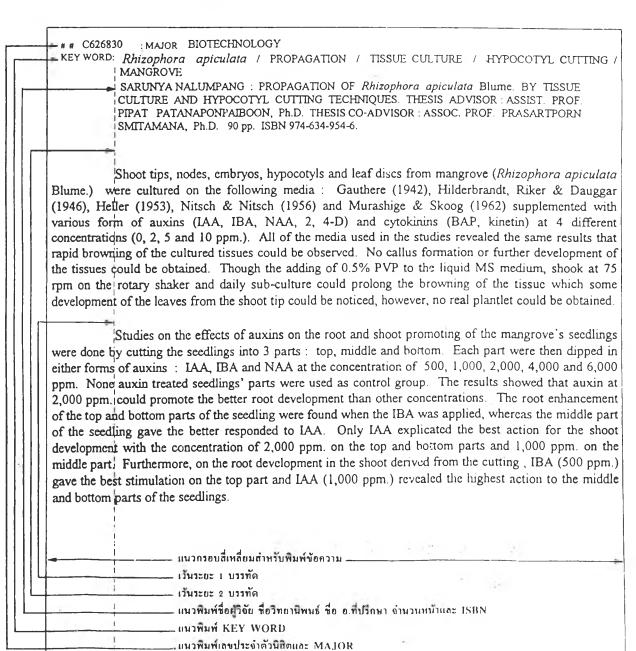
ให้ปฏิบัติดังนี้

- 1. พิมพ์บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ ความยาวไม่เกิน 1 หน้า ลงในกรอบสีเขียวด้านหลังของกระดาษแบบพิมพ์บทคัดย่อฯ ที่บัณฑิตวิทยาลัยจะมอบ ให้เพียงแผ่นเดียวเท่านั้น (ดูดัวอย่างข้างล่าง)
- 2. ถ่ายสำเนาบทคัดย่อฯ ที่พิมพ์เสร็จแล้ว ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เรียงไว้หน้าบทคัดย่อของต้นฉบับวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ทุกเล่ม
- ส่งกระดาษแบบพิมพ์บทคัดย่อฯ (ซึ่งได้พิมพ์บทคัดย่อฯ เรียบร้อยแล้ว) พร้อมด้วยสำเนา 1 ชุด ที่งานมาตรฐานการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย ในวันส่งดันฉบับวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ข้อแนะนำ

- เพื่อป้องกันการผิดพลาดหรือซำรุด นิสิตควรทดลองพิมพ์ บทคัดย่อฯ ในกระดาษ A4 ซึ่งดีกรอบเท่าด้วอย่างให้ถูกต้องก่อนพิมพ์ลงด้านหลัง ของกระดาษแบบพิมพ์บทคัดย่อ
- 2. การพิมพ์ ซื่อผู้วิจัย ซื่อเรื่องภาษาไทย-อังกฤษ ซื่ออาจารย์ที่ปรึกษา จำนวนหน้า การเว้นระยะ การเว้นบรรทัด ให้ดูตัวอย่างข้างล่าง (ซื่อ ยศ ให้พิมพ์ต่อท้ายชื่อสกุลของผู้วิจัยคั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค *,*)

ตัวอย่างการพิมพ์บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็งกุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจากบุคคลหลายท่านอย่างคียิ่ง ท่านแรก คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.นิเทศ ตินณะกุล ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ช่วยแนะนำ ในเนื้อหาและการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ ท่านที่สอง รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ (อดีต หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา) ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ผู้ประสิทธิ ประสาทวิชาความรู้ ตลอดทั้งให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ ท่านที่สาม ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ คร.บุญยง ชื่นสุวิมล ที่ให้ความกรุณารับเป็นกรรมการสอบ โดยช่วยแนะนำแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณและขอจารึกพระคุณไว้ตลอดไป

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาคสังคมวิทยา และมนุษยวิทยาทุกท่านได้ประสิทธิ์ประสาท วิชาความรู้ และขอขอบคุณ น.ส. ภรณี หิรัญวรชาติ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในเรื่องการทำวิทยา นิพนธ์ ให้ประสบความสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดียิ่ง รวมทั้งขอขอบพระคุณ ผู้บังคับบัญชา ที่ให้ ความเมตตาสนับสนุน ในเรื่องการศึกษาของผู้วิจัยและโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ให้ ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้การช่วยเหลือและเป็นกำลัง ใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ร.ต.อ. ยุทธภูมิ ปั้นลายนาค

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่	อภาษาไทยง
บทคัดย่เ	อภาษาอังกฤษ จ
กิตติกรร	ามประกาศ ฉ
สารบัญ.	ช
	ศาราง ฌ
8	
บทที่	
1	บทนำ1
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
	1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย10
	1.3 ขอบเขตการวิจัย 10
	1.4 สมมติฐานการวิจัย 10
	1.5 การกำหนดตัวแปร
	1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย11
	1.7 เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	1.8 ประโยชน์ที่คาคว่าจะใค้รับ
2	แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
	2.1 แนวคิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน
	2.2 แนวคิดทางจิตวิทยาและจิตวิทยาวิเคราะห์
	2.3 ทฤษฎีประทับตรา
3	ระเบียบวิธีวิจัย
	3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
	3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล
	ว ว เครื่องบื้อที่ใช้ในการวิจัย 45

สารขัญ (ต่อ)

บทที่	หน้	ำ
	3.4 สถิติใช้ในการวิเคราะห์	8
4	ผลการวิจัย	9
	4.1 ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง	.9
	4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดทางวินัย	5
	4.3 การพิสูจน์สมมติฐานของการวิจัย	3
	×	
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	1
	5.1 สรุปผลการวิจัย 7	1
	5.2 ข้อเสนอแนะ 7	2
	5.3 ปัญหาที่พบในการวิจัย	18
	5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	g
รายการ	รอ้างอิง	;1
ภาคผเ	มวก ก	37
ภาคผเ	มวก ข 12	!]
งไระวัต	3 9 A V	, "

สารบัญตาราง

ตารางที่	H	น้า
1	ตารางแสดง สถิติข้าราชการตำรวจที่กระทำผิดทางวินัย	7
2	ตารางแสดง สถิติข้าราชการตำรวงที่กระทำผิดทางวินัยแยกประเภทตามความผิด	8
3	ตารางแสดง สถิติข้าราชการตำรวงที่กระทำผิดทางวินัยตามการลงทัณฑ์	9
4.	ตารางแสดงระคับความคิดเห็นกับคะแนนสำหรับคำถามในเชิงบวก	46
5.	ตารางแสคงระคับความคิดเห็นกับคะแนนสำหรับคำถามในเชิงลบ	47
6.	ตารางแสคงช่วงคะแนนเฉลี่ยกับระดับการกระทำผิดทางวินัย	47
7	ตารางแสคงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นยศ	50
8	ตารางแสคงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระคับตำแหน่ง	50
9	ตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	51
10	ตารางแสคงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุราชการ	51
11	ตารางแสคงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้สุทธิ	52
12	ตารางแสคงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระคับการศึกษา	52
13	ตารางแสคงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเคยกระทำผิค	53
14	ตารางแสคงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการยึดถือทางวัตถุ	53
15	ตารางแสคงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำนาจ	54
16	ตารางแสคงระคับความคิดเห็น ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง	55
17	ตาราแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับตำแหน่งกับการกระทำผิดทางวินัย	63
18	ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาในการปฏิบัติราชการกับการกระทำผิด	
	ทางวินัย	64
19	ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการกระทำผิดทางวินัย	65
20	ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการกระทำผิดทางวินัย	66
21	ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการกระทำผิดทางวินัย	67
22	ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเคยกระทำผิดมาก่อนกับการกระทำผิด	
	ทางวินัย	68
23	ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการยึดถือทางวัตถุกับการกระทำผิดทางวินัย	69
24	ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจกับการกระทำผิดทางวินัย	70